EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 20.10.2004
KOM(2004) 700 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE,

mis käsitleb terrorismi rahastamise ärahoidmist ja selle tõkestamist

teabevahetuse parandamise, läbipaistvuse suurendamise ja finantstehingute jälgitavuse parandamisega

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS 3
2. ÜLEVAADE TERRORISMI RAHASTAMISE TÕKESTAMISEST 3
3. TERRORISMI RAHASTAMINE NING TEABEVAHETUS JA ANALÜÜS 4
3.1. Teabevahetus pädevate asutuste vahel 4
3.2. Teabevahetus pädevate asutuste ja erasektori vahel 5
3.3. Abi hankimine erasektorilt 5
4. TERRORISMI RAHASTAMINE JA FINANTSTEHINGUTE JÄLGITAVUS 6
4.1. Finantsuurimine 6
4.2. Rahaliste vahendite ülekanded 6
4.3. Tehingud väljaspool formaalset finantssüsteemi 6
4.4. Klientide tuvastamine 7
5. TERRORISMI RAHASTAMINE JA TEHINGUTE LÄBIPAISTVUS 7
5.1. Juriidilised isikud 7
5.2. Mittetulundus-/heategevussektor 7
6. TERRORISMI RAHASTAMINE JA HORISONTAALSED MEETMED 8
6.1. Varade külmutamine 8
6.2. Edukas ja eesmärgistatud väljaõpe 9
6.3. Turvalisusuuringud 9
6.4. Välised meetmed 9
7. JÄRELDUSED 10
I LISA 11
II LISA 13
III LISA 18

1. SISSEJUHATUS

21. septembril 2001 toimunud erakorralisel kohtumisel kutsus Euroopa Ülemkogu nõukogu üles võtma kõiki vajalikke meetmeid terrorismi rahastamise tõkestamiseks. Vastusena 11. märtsil 2004 Madridis korraldatud terrorirünnakutele võttis Euroopa Ülemkogu vastu terrorismivastase võitluse deklaratsiooni.[1] Deklaratsioon kohustab Euroopa Liitu ja kõiki selle liikmesriike *„...võitlema terrorismi kõikide ilmingute vastu kõikvõimalike vahenditega..."* ning määratleb hulga strateegilisi eesmärke, mis aitavad kaasa lõppeesmärgi saavutamisele. Need eesmärgid sisaldavad nõuet liidule ja kõikidele selle liikmesriikidele võtta kõik vajalikud meetmed, et *„vähendada terroristide ligipääsu rahale ja muudel majanduslikele vahenditele"*. Muudetud „Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse tegevuskava"[2] kirjeldab üksikasjalikult ettepanekuid terrorismi rahastamise tõkestamise edendamiseks.

Käesolevas teatises kaalutakse, milliseid edasisi meetmeid võib vaja minna, et kõige tulemuslikumalt terrorismi rahastamist tõkestada. Käesolevas teatises esitatud kaalutlustest lähtuvalt sisaldab 1. lisa võimalikke edasisi terrorismi rahastamise vastaseid meetmeid, mille teostatavust ja kulutasuvust tuleb täiendavalt uurida. 2. lisa on kokkuvõte Euroopa Liidu meetmetest, mis on seotud terrorismi rahastamise vastu võitlemisega ja mis on võetud 2001. aasta oktoobris. 3. lisas loetletakse asjakohased meetmed, mida praegu arutatakse.

2. ÜLEVAADE TERRORISMI RAHASTAMISE TÕKESTAMISEST

Terrorismi rahastamine hõlmab kahte eraldi tahku – terrorirünnakute ja terrorismivõrkude rahastamist. Madridi pommirünnak maksis hinnanguliselt vaid 8000 eurot. Tõenäoliselt on ka summad terrorismivõrkude rahastamisel suhteliselt väikesed, võrreldes kindla rünnaku rahastamisega. Kuna need summad võivad olla väikesed ja ei tekita finantssüsteemis liikudes iseenesest kahtlust, *on terrorismi rahastamiseks mõeldud finantstehingute tuvastamine raske.*

See ei tähenda, et finantsasutused ei peaks püüdma rakendada rahapesuvastaseid võtteid terrorismi rahastamise tuvastamiseks. Kuid see tähendab, et tuleb välja töötada ja kasutada täiendavaid, turvateenistuste määratletud põhiohtudele keskenduvaid võtteid, et õõnestada terrorismivõrkude logistilisi ja muid toiminguid, rakendades seega laiaulatuslikumaid võtteid kui üksnes rahavoogude peatamine. Ennekõike peame suutma tagada, et kõik *terrorismi rahastajad saavad tegutseda üksnes vaenulikus keskkonnas, kus kõikide valikuvõimalustega kaasneb suur risk.*

Euroopa Liidu tasemel on terrorismi ja selle rahastamise vastu võitlemisel saavutatud olulisi edusamme.[3] Et need meetmed oleksid terrorismivastases võitluses tulemuslikud, peavad liikmesriigid neid nõuetekohaselt rakendama, kuid siiski esineb hulk olulisi lünki.[4]

Terrorismi rahastamise tõkestamises võib piiritleda kolm põhivaldkonda: *teabevahetusalase koostöö parandamine, finantstehingute jälgitavuse parandamine ja juriidiliste isikute läbipaistvuse suurendamine.* Nende küsimustega tulemuslikult tegeledes on võimalik

---

1 Brüssel, 29. märts 2004, 7906/04.
2 10586/04, 15. juuni 2004.
3 Vt lisa 1.
4 Nt komisjoni 2004. aasta juuni aruandes selle kohta, kuidas liikmesriigid täidavad terrorismivastast võitlust käsitlevat raamotsust, tõstetakse esile hulk puudusi riigi tasandil KOM(2004) 409.

saavutada märkimisväärset edu terrorismi ärahoidmise, terroristlike ühenduste rahastamise vähendamise ja terrorismivõrkude tundmise parandamise vallas.

Ärahoidvate/katkestavate meetmete ja kodanikuõiguste vahel tuleb leida õige tasakaal. Näiteks *tuleb tagada, et kodakondsus või usutunnistus ei saaks inimese kahtlustamise aluseks*. Igasugused ärahoide- ja survemeetmed peaksid lähtuma asjakohastest luureandmetest või muudest erapooletutest alustest kahtlustada, et isik võib osaleda terrorismis.

Andmekaitseküsimused on terrorismi rahastamise tõkestamise parendamise ümber keerleva arutelu keskmes. Kõik erandid ühenduse andmekaitsedirektiividest,[5] näiteks kuritegevuse tuvastamine ja ärahoidmine, peavad olema vajalikud, asjakohased ja seadusega ette nähtud. *Politseikoostöö ja õigusalase koostöö tugevdamiseks ning samal ajal usaldusväärse andmekaitse tagamiseks kavandatakse sidusat õiguslikku raamistikku liidu tasandil, mis põhineb ühistel isikuandmete töötlemise standarditel.* See hõlmab *sobivaid kaitsemeetmeid* tagamaks, et luure-, politsei-, tolli- ja kohtuorganid järgivad põhiõiguste harta artiklis 8 sätestatud isikuandmete kaitsmise *põhimõtteid*.

3. TERRORISMI RAHASTAMINE NING TEABEVAHETUS JA ANALÜÜS

3.1. Teabevahetus pädevate asutuste vahel

Teabevahetus asjaomaste organite vahel riigi tasandil on sama oluline kui samasugune teabevahetus Euroopa Liidu ja rahvusvahelisel tasandil. Mõlemal juhul on vajadus *luua koostöö- ja teabevahetusvõrk, mis hõlmab maksuhaldureid, finantsjärelevalveorganeid, justiitsministeeriumi, luureorganeid, õiguskaitseorganeid ja varade halduslikku külmutamist korraldavaid võimuorganeid.*[6] Selline võrk võiks olla kohaks, kus korrastatult vahetatakse teavet isikute kohta, keda osalevad organid uurivad.

2004. aasta juuli teatises, mis käsitleb teabe kättesaadavuse parandamist õiguskaitseorganite jaoks, pakutakse välja meetmed teabevahetuse parandamiseks asjaomaste organite vahel.[7] Teatise eesmärgiks on luua *luureandmetest juhinduv Euroopa õiguskaitse, kus asjaomased võimuorganid saavad kasutada olemasolevat teavet terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks.*

Teatis[8] terrorismivastase võitluse kohta sisaldab lisana ettepanekut võtta vastu *nõukogu otsus, mis võimaldab asjaosalistel teenistustel ning Europolil ja Eurojustil ligi pääseda kõige täielikumale ja ajakohasemale teabele*. Kohustus teavet jagada kehtiks kõikide terrorismialaste õigusrikkumiste suhtes, sealhulgas terroristlikes ühendustes mis tahes rahastamisvormi kaudu osalemise suhtes.

Liikmesriikide ja komisjoni rahastatava FIU.NETi eesmärk on luua arvutivõrk luureandmete vahetuseks finantsteabeüksuste vahel. finantsteabeüksuste muudetud määratluse järgi, mis võeti vastu Egmontis juunis 2004 toimunud kohtumisel, saab FIU.NETist tähtis vahend

---

5 Eeskätt üldine andmekaitsedirektiiv 95/46/EÜ ja direktiiv 2002/58/EÜ, mis käsitleb eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet.

6 Madalmaade FEC on näide sellisest koostööst, kujutades endast võrku, mis hõlmab üldisi luure- ja turvateenistusi, maksuhaldureid ning maksu- ja majandusküsimustega tegelevat õiguskaitseorganit.

7 KOM(2004) 429, 16.6.2004.

8 Euroopa Komisjoni teatis, 29.3.2004, terrorismi ja muude raskete kuriteovormidega võitlemiseks ja eeskätt teabevahetuse parandamiseks võetavate meetmete kohta (KOM(2004) 221.

terrorismi rahastamist käsitleva teabe jagamiseks. *Komisjon ja liikmesriigid peavad tagama, et FIU.NETile võimaldatakse ka edaspidi piisavaid rahalisi ja muid vajalikke vahendeid.*

Europoli SUSTRANS-projekti eesmärgiks on kindlaks teha sidemed finantstehingute ja terrorismi vahel. Tuleb veel kaaluda, kas tuleks luua eraldi andmekogu SUSTRANSis sisalduvate, kahtlaseid tehinguid käsitlevate aruannete tarvis või lisatakse need Europoli teabesüsteemi. Paljud liikmesriigid ei esita piisavalt teavet selleks, et SUSTRANSi pakutavaid võimalusi saaks täiel määral kasutada.[9] Lisaks sellele suurendaks Europoli konventsiooni protokoll,[10] mis laiendab Europoli pädevust kõikidele rahapesus seisnevatele õigusrikkumistele, märkimisväärselt SUSTRANSi mõjusust, kuid protokoll ei ole ikka veel jõustunud, kuna teatavad liikmesriigid viivitavad selle ratifitseerimisega.[11] Liikmesriigid, kes ei ole protokolli veel ratifitseerinud, peaksid seda tegema kiiremas korras.

Ühiseid uurimisrühmi tuleks terrorismi rahastamise piiriülesel uurimisel rohkem kasutada. Need rühmad sobivad hästi töötama koos õiguskaitserühmade, prokuröride ja kohtunikega. Luureandmete jagamine *prokuröridega* suurendaks märkimisväärselt süüdimõistmise võimalust.

3.2. Teabevahetus pädevate asutuste ja erasektori vahel

Reaalajas andmevahetus õiguskaitseorganite/luureteenistuste ja erasektori vahel üldiselt (finantstehingud, kuid ka lennupiletite ostmine, auto üürimine) võib mängida olulist rolli õiguskaitseorganite ärahoide- ja survemeetmetes terrorismi ja selle rahastamise vastu võitlemisel. See võimaldaks finantstehinguid jälgida reaalajas.

Finantssektoril puudub teave, mida finantsteabeüksused (ja teised) kasutavad kahtlaste tehingute ja kahtlusaluste rahaliste harjumuste analüüsimisel. Asjaolu, et puudub otsene ligipääs teabele, piirab finantsteabeüksuste võimalusi koguda teavet paljudest erinevatest allikatest. *Aruteludest finantssektori, turvateenistuste ja* finantsteabeüksustega *peaksid nähtuma kitsaskohad ja kõige kulutasuvam viisi nende kõrvaldamiseks.* Üks võimalus on anda finantsteabeüksustele *täielik ligipääs finantssektoris paiknevatele ja nende võimuses olevatele sihtotstabelistele andmekogudele.* See võib võimalikuks teha kahtlusaluste seostamise, rahavoogude ja allikate tuvastamise. Finantsasutused võiksid anda juurdepääsu „kodeeritud" andmete alusel, mis lahendaks ka eraelu puutumatuse küsimuse.

3.3. Abi hankimine erasektorilt

Tagamaks, et finantssektor ja muud erasektori harud seavad terrorismivastase võitluse esikohale, *tuleks sisse seada kõrgetasemelised sidemed terrorismi vastu võitlevate õiguskaitseorganite ja erasektori esindajate vahel ning hoida neid sidemeid. Luureteenistuste ja finantsasutuste vaheliseks koostööks, teabevahetuseks ja tagasiside andmiseks sobivaid mehhanisme tuleb edasi arendada.*

---

9 2004. aasta juulis saatis Euroopa Komisjoni justiits- ja siseasjade peadirektoraat kirja nendele liikmesriikidele, kes on ratifitseerinud Europoli konventsiooni ja kes ei esita piisavaid andmeid SUSTRANSi tarvis. Kirjas paluti teatada, milliseid asjakohaseid andmeid ei ole esitatud. Vastuseid on palutud 20. septembriks 2004.

10 Nõukogu 2000. aasta 30. novembri akt, millega koostatakse protokoll, millega muudetakse Europoli konventsiooni artiklit 2 ja lisa (EÜT C 358, 13. detsember 2000).

11 Kunagise 15-liikmelise Euroopa Liidu liikmesriikidest on protokolli ratifitseerinud järgmised: Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Kreeka, Portugal, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriik. Uutest liikmesriikidest on Eesti ainus, kes ei ole protokolli ratifitseerinud.

4. TERRORISMI RAHASTAMINE JA FINANTSTEHINGUTE JÄLGITAVUS

4.1. Finantsuurimine

Liikmesriigid peavad tagama, et õiguskaitseorganitel on piisavalt vahendeid, et arendada finantsuurimiseks vajalikke oskusi, et ajada raha jälgi tagurpidises suunas rahastajani ja edaspidises suunas terroristlikke ühendusteni. *Finantsuurimine peab liikmesriikides olema tähtsal kohal ja sellest peaks saama harilik osa kõikidest uurimistest, mida õiguskaitseorganite teostavad terrorismis kahtlustatavate isikute suhtes.*

Tuleb edendada riiklike asutuste tööd, mis kasutavad uurimisalaseid, rahalisi või juriidilisi oskusi, mis on suunatud või loodud terroristlike (ja teiste kuritegelike) varade tuvastamiseks, jälitamiseks, külmutamiseks ja konfiskeerimiseks. Need võiksid olla ka kontaktasutusteks ja informatsiooniallikaks finantssektorile, samuti ka teiste riikide pädevatele ametiasutustele isikute või rühmituste määratlemises, kui küsimuse all on varade külmutamine või muud asjakohased meetmed. Selliste asutuste vahelist koostöövõrku tuleks edendada.[12]

Adekvaatsete seoste loomine rahastustegevuse ja terrorismi/terrorirünnakute vahel lubaks muuta finantsinformatsiooni luureinformatsiooniks, mida omakorda saaks kasutada asitõendina. Kuna finantsasutused kasutavad elektroonilisi infovahetuskanaleid, on elektrooniliste asitõendite kogumine ülima tähtsusega. Euroopa poolt rahastatud projekti „CTOSE" [13] eesmärgiks on tagada üldine arusaam sellest, kuidas esitada elektroonilisi asitõendeid kohtus. *Elektrooniliste asitõendite kogumine peab olema kõrge prioriteediga.*

4.2. Rahaliste vahendite ülekanded

Euroopa Komisjon võtab 2004. aasta sügisel määruse eelnõu *rahaliste vahendite ülekandega lisatava maksja informatsiooni kohta*. See eelnõu paneb paika nõuded informatsioonile, mis peab kaasnema rahaliste vahendite ülekannetega, tagamaks et algne informatsioon on viivitamatult kättesaadav ametiasutustele, kes võitlevad terrorismi vastu. *Eelnõu parandab rahaliste vahendite ülekannete jälgitavust ja finantssektor peaks selle kasutusele võtma nii kiiresti kui võimalik, millega seoses loodetakse eelnõu parlamendis ja nõukogus kiiresti vastu võtta.*

4.3. Tehingud väljaspool formaalset finantssüsteemi

Mitteametlikud raha ülekandmissüsteemid, nagu Hawala, on oluliseks vahendiks ebaseadusliku raha ülekandmisel. Komisjon valmistab ette direktiivi uue õigusliku raamistiku siseturu maksete kohta, tagamaks VI erisoovituse korrapärast kasutuselevõttu ühenduse õiguses. Kavandatud reguleeriv kord raha ülekandjatele näeb ette saatja registreerimist, kasutades selleks erilist litsentsi. Arvestatakse ka eraldi õiguskaitsenõuete põhjal loodud saatja riskiprofiili.

Eelistatud viis raha transportimiseks on eraisikute abil, kes kannavad sularaha või muid vajalikke vahendeid üle piiri. Tuleb luua tehnoloogia selle tuvastamiseks. On tekkinud ka kasvav vajadus Euroopa Liidu juriidilise dokumendi järele, mis kehtib nimetatud

---

[12] 2004. aasta AGIS-rahastamiskava kaudu rahastab Euroopa Komisjon praegu kahte projekti selles vallas, milleks on CARIN-võrk ja mitut asutust hõlmavate, kuritegevusest saadud tulu käsitlevate asendusstrateegiate hindamine – Euroopa Liidu väljavaade.

[13] http://www.ctose.org

rahavedajatele. *Sularaha liikumist käsitlev määrus komisjoni eelnõu kujul,*[14] *mille üle on läbirääkimised juba niigi viibinud, peaks olema prioriteetne ühise seisukoha tagamiseks Madalmaade eesistumise jooksul.*

Ulatuslike sularahamaksete kasutamine äris kujutab endast tõsist probleemi terrorismi rahastamise tuvastamisel. Sellele probleemile ei ole piisavalt tähelepanu pööratud. *Ettepanekus kolmanda rahapesudirektiivi kohta laiendatakse rahapesuvastase süsteemi ennetavat mehhanismi sularahamaksetele, mis ületavad 15 000 eurot.*

4.4. Klientide tuvastamine

Finantsasutustel on juba praegu kohustus *tuvastada ja tunda oma kliente.* See on hädavajalik abistamaks õiguskaitseorganeid terrorismi rahastamise tõkestamisel. Kasulikuks võivad osutuda *üldised miinimumstandardid Euroopa Liidu finantsasutustele seoses klientide isikute kindlakstegemisega ning tuvastusandmete salvestamisega.*

Kaaluda tuleb ka Euroopa Liidu (ja ka teiste) isikut tõendavate dokumentide andmebaasi loomist õiguskaitseorganite ja ka erasektori jaoks. Andmebaas peaks sisaldama ka näidiseid võltsitud dokumentidest. Ristvõrdlus esitatud dokumentidega võib aidata ametiasutusi ja ettevõtteid tuvastada võimalikke võltsijaid.

5. TERRORISMI RAHASTAMINE JA TEHINGUTE LÄBIPAISTVUS

5.1. Juriidilised isikud

Rahvusvaheliste standardite puudumine ülemaailmsete finantstehingute võtmemehhanismides, kaasa arvatud rahvusvahelistes suurfirmades, trustides ja *offshore* rahastamisvahendites, tekitab teatava rahalise läbipaistmatuse, mis on arvestatav eelis neile, kes rahastavad terrorismi. Euroopa Komisjon kavatseb alustada tasuvusanalüüsi laiale valikule tehingute läbipaistvuse alastele meetmetele.

Juriidiliste isikute selguse ja arusaavuse parandamine on oluline element terroristlike organisatsioonide või nendega koostööd tegevate isikute infiltreerumise vastu võitlemisel. Komisjoni 2004. aasta 29. märtsi terrorismivastast võitlust puudutav teatis rõhutas juriidiliste isikute kaasamiseks ja haldamiseks moodustatava seadusandluse potentsiaalseid kasusid*,* k.a *terroristlike organisatsioonide või organiseeritud kuritegevusega seotuse eest süüdi mõistetud isikute või firmade diskvalifitseerimise mehhanism.* Terroriorganisatsioonide ja/või nende rahastajate infiltreerumise vastu võib aidata ka mehhanism, mille ülesandeks on teabe vahetamine süüdimõistmiste kohta Euroopa Liidus.

5.2. Mittetulundus-/heategevussektor

Läbipaistvus on oluline vaidlusküsimus seoses mittetulundus-/heategevussektoriga. Mittetulundusühingute ja heategevusorganisatsioonide arvukus ning nende jagatava abi maht, on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud. Paljud sellised organisatsioonid koguvad raha konfliktitsoonide abistamiseks. Kuid kui raha saabub sellistesse piirkondadesse, on

---

[14] Euroopa Komisjoni eelnõu: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb rahapesu vältimist tollikoostöö abil [KOM(2002) 328-C5-0291/2002-2002/0132(COD)].

oluliselt vähenenud võimalus raha liikumise ja sihtmärgi jälgimiseks, tuginedes rahvusvahelisele koostööle, eriti kui raha liigub kõnealustel territooriumidel sularaha kujul.

Peab edasi arendama *minimaalset kogu ELi hõlmavat standardit, mille eesmärgiks on selle sektori läbipaistvuse parandamine*[15]. See võib olla kas siduvate määruste näol või tegevusjuhendi kujul vabatahtlikule sektorile. Sobilikud läbipaistvusstandardid võiksid sisaldada iga-aastasi avaldatud auditeerimisaruandeid, korporatiivsed juhtimisreegleid ning nõuet teostada auditeid väljamaksete jälgimiseks. Arvestades suurt mittetulundus-/heategevusorganisatsioonide arvu, mis asuvad küll väljaspool Euroopa Liitu, kuid mille kontorid asuvad liikmesriikides, peaksid läbipaistvusmeetodid kehtima ka väljaspool liitu.

Enamikes liikmesriikides on heategevussektor saanud soodsa maksuolukorra ning seega on enamik finantsameteid kindlaks määranud sissetuleku- ja väljaminekuinformatsiooni enamikele heategevussektori organisatsioonidele. *Maksuametkondade rolli tuleks VIII erisoovituse kontekstis rohkem arvesse võtta.*

Euroopa Komisjon *edendab automaatseid informatsiooni kogumise, hankimise ja analüüsimise vahendeid, mis kehtivad heategevussektorile.* Komisjon viib koos Europoliga läbi teostatavusuuringud EL 25 heategevussektori dokumenteerimiseks koos mitmete teiste suundadega, mis võivad kaasa aidata kõrge riskiga terroriorganisatsioonide rahastamise või muu kriminaalse tegevuse tuvastamisele. Uuring sisaldab eeldatavasti ka ülevaadet riskianalüüsist riiklikul tasandil ning vajadusel üritab ka luua meetodeid, mis aitavad jõuda jälile nõrkustele või riskinäitajatele.

6. TERRORISMI RAHASTAMINE JA HORISONTAALSED MEETMED

6.1. Varade külmutamine

Euroopa Liidu mehhanism terroristide ja terrorirühmituste tähistamiseks peale Al-Qaida[16], mis loodi varade külmutamiseks, ei ole suutnud luua loetelu, mida võiks pidada täielikuks ja korrektseks. Tähistamise tingimustesse puutuvate lahkarvamuste olemasolu ja üksmeelenõue ning sellest tulenevad viivitused on arvatavasti peamised põhjused, miks tähistamine ei ole õnnestunud. Puuduvad juhtnöörid riikidele, kes on avaldanud soovi terrorirühmitusi tähistada. Standardne tõlgendus ja lähenemissuund on vajalik lahkarvamuste vähendamiseks:

– tähistada tuleb rühmitused ja üksused, kes on pärast eelnevat tähistamist oma nime muutunud;

– katusorganisatsioonide tähistamine;

– juba tähistatud rühmituste ja üksuste liidrite tähistamine.

Elektrooniline konsolideeritud sihtmärkide finantssanktsioonide loetelu on Euroopa Komisjoni ja Euroopa pankade ühisinitsiatiivil sündinud loetelu.[17] See on konsolideeritud andmebaas isikutest või organisatsioonidest, kellele on määratud Euroopa Liidu sanktsioonid.

---

15 Euroopa Komisjon korraldab 29. oktoobril töönõupidamise, kus käsitletakse ELi lähenemisviisi sellele, kuidas vältida heategevuse kasutamist terrorismi rahastamiseks.

16 Ühisseisukoht 2001/931/ÜVJP ja määrus (EÜ) nr 2580/2001.

17 Euroopa Pangandusliit, Euroopa Hoiupankade Ühendus, Euroopa Ühispankade Ühendus, Euroopa Avalik-õiguslike Pankade Ühendus.

Kuna finantssanktsioonid on rakendatavad Euroopa Liidu Teataja väljastamise päeval, *siis teeb Komisjon oma parima, et andmebaasi uuendataks samal päeval, kui antakse välja Euroopa Liidu Teataja.* Finantsinstitutsioonid on palunud juhtnööre kattuvate standardite suhtes, et teha kindlaks, kas asjaomane isik on või ei ole tähistatud isik. Sellised juhtnöörid suurendaksid sanktsioonide efektiivsust ning kuna tegemist on Euroopa Liidu majandussanktsioonidega, siis tuleks need väljastada komisjoni või nõukogu poolt (näiteks soovituse kujul).

6.2. Edukas ja eesmärgistatud väljaõpe

On ülivajalik, et pädevates asutustes ja erasektoris oleks olemas piisav arv väljaõpetatud isikuid.

Piisava arvu koolitatud finantsuurijate probleem tuleb lahendada. Euroopa Komisjon ja Europol on algatanud ühisprojekti, mille eesmärk on tagada ühtsed Euroopa Liidu sisesed miinimumstandardid finantsuurijate väljaõppele. *See aitab edendada parimate töömeetodite ja ühtse miinimumstandardi väljakujunemist.*

Euroopa Politseikolledžil on põhiroll Euroopa finantsuurijate väljakoolitamise edendamisel ning ka teiste väljaõppeprogrammide läbiviimisel politsei vanemametnike hulgas.

6.3. Turvalisusuuringud

Euroopa Komisjon haldab terrorismivastast uurimistööd, mille hulka kuulub ka terrorismi rahastamise vastu võitlemine. *„Ettevalmistavad meetmed Euroopa tööstuse edendamiseks turvalisusuuringute raames"* on eelarvega 15 miljonit eurot aastal 2004 ja aastateks 2005 ja 2006 planeeritakse eelarvet vastavalt 24 miljonit eurot ja 26 miljonit eurot. 2003. aastal loodi töörühm eesmärgiga pakkuda välja olulisi suundi, põhimõtteid ja prioriteete tulevase *Euroopa turvalisusuuringute programmi* jaoks lisaks teistele Euroopa Liidu eesmärkidele. Töörühma aruanne[18] soovitab tagada Euroopa turvalisusuuringute programmile aastast 2007 vähemalt 1 miljardi euro suurust eelarvelisa. Lisaks sellele, andis **komisjon** 7. septembril 2004 välja teatise: **„Turvalisusuuringud: Järgmised meetmed".**[19] Seal on ära märgitud aruande soovitused, teavitades vajadusest luua Euroopa turvalisusuuringute nõukogu, mis valmistab ette ESRP sisu ja elluviimise ning ettepanekut ESRP esitamisest vastuvõtmiseks 2005 aasta alguses seitsmendaks ühenduse teadusuuringute raamprogrammiks alates aastast 2007. Valdkonnad, kus tuleb edendada edasist uurimustööd, on näiteks hajutatud probleemilahendamine pädevate Euroopa Liidu ametkondade puhul ning sotsiaalkognitiivsed meetmed koordineeritud terrorismi rahastamise tõkestamiseks.

6.4. Välised meetmed

Terrorismi rahastamise tõkestamine peab mängima olulist rolli Euroopa Liidu poliitilises dialoogis ja tehnilise abi programmides kolmandates riikides, kaasa arvatud dialoogi arendamine ajutise eksperdi tasemel. Koostöö Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel terrorismi rahastamise vastu on jätkuvalt oluline osa EL-USA koostööst. Finantsvarjupaigad, mis lubavad läbipaistmatut pangandust, pakuvad varjupaika terroristide rahale. Euroopa Liit peab edendama suurendatud läbipaistvust ning teabevahetust kolmandate riikidega, sõltuvate

---

[18] „Turvalise tuleviku uurimus", turvalisusuuringute valdkonna töörühma aruanne, ISBN 92-894-6611-1. Euroopa ühenduste ametlike väljaannete talituse Luxembourgi osakond, 2004.

[19] KOM(2004) 353.

riikide või nendega seotud territooriumidega. Positiivsed sammud võivad aidata koostööpartneritel ületada regulatiivset, tehnilist või majanduslikku laadi probleemid, edendades läbipaistvust kui tugevdatud tehnilist abi. Selles vallas on Euroopa Liidul märkimisväärselt kogemusi. Kõne alla tuleks ka majandusabi. Riiklike strateegiadokumentide iga-aastased aruanded ja vahearuanded võivad osutada sobilikele meetmetele. Komisjon jälgib piiritaguste finantsvarjupaikade edusamme ja tulemuslikkust läbipaistvuse parandamisel.

7. JÄRELDUSED

Terroristide rahakogumisvõimaluste vähendamine on üks osa terrorismi rahastamise tõkestamises. Lisaks sellele on finants- ja teiste tehingute jälitamine efektiivseks mooduseks terroristide ning nende toetajate asukohtade avastamisel ning seega ka terroristliku tegevuse raskendamisel. See viiakse ellu tänu edasiarendatud finantstehingute jälgimisele ja juriidiliste asutuste läbipaistvusele, kaasa arvatud need, kes tegutsevad mittetulundussektoris. Kui soovitakse olla tõepoolest edukad ning soovitakse saavutada reaalajas töötavat teabevahetust takistavateks ning represseerivateks sammudeks terrorismi rahastamise vastu, peame edendama tihedamat koostööd pädevate asutuste ja erasektori vahel ning edendama teabevahetust riiklikul, Euroopa Liidu ning ka rahvusvahelisel tasandil.

I LISA

Võimalikud edasised meetmed seoses terrorismi rahastamise tõkestamisega

Teabevahetus:

- Luua sobivad mehhanismid mitmepoolne koordineerituse saavutamiseks kõikide ametiasutuste vahel, mis on seotud rikkumiste jälgimise ja avastamisega finantssektoris (kaasatud peavad olema finantsametkonnad, finantsjärelevalveasutused, õigusministeerium, luureorganid, õiguskaitseorganid, ametkonnad, mis juhivad varade külmutamist).

- Edendada sobilikke teabevahetusmehhanisme luureametkondade ja prokuröride vahel.

- Edendada luureandmetest juhinduvat õiguskaitset, tagades ligipääsu erasektoris olevale teabele kahtlusaluseid puudutava teabe kogumise ning kahtlusaluste tabamise ja nende asukoha kindlaks tegemise tagamiseks.

- Edendada haaret ning teisi mooduseid tagamaks jälitustegevuse reaalajas ning andmevahetuse finants- ja ka teistes süsteemides.

- Arutada meetodeid, kuidas parandada teabevahetust finantsteabeüksuste ja finantssektori vahel, kasutades asjakohaseid andmebaase.

Finantstehingute jälgitavus:

- Edendada liikmesriikides finantsuurimist kui õiguskaitse meetodit. Edendada miinimumstandardite loomist finantsuurimisele Europoli/ühiskomisjoni projektiga.

- Edendada riiklikul tasandil asutuste loomist, mille ülesandeks on terroristide (ja ka teiste kuritegelike rühmituste) varade tuvastamine, jälitamine, külmutamine ja konfiskeerimine. Vaja on ka koostööd nende asutuste vahel, mis tagaks kiireloomulise terroristide ja kuritegelike rahade jälitamise.

- Edendada organisatsioonilisi ja tehnoloogilisi meetmeid, mida vajatakse elektroonsete asitõendite esitamiseks kohtus.

- Kaaluda vajadust ühtsete miinimumstandardite sätestamiseks klientide isiku tuvastamisel.

- Kaaluda andmebaasi loomist, kus on näited kõikidest isikut tõendavatest dokumentidest Euroopa Liidu piires ja väljaspool, et parandada võltsitud dokumentide kasutamise avastamist isikut tuvastamisel finantsasutustes.

- Juhtnöörid ühtsete standardite kasutamiseks isikute tähistamiskontrollil finantssanktsioonide tõhususe parandamisel.

Läbipaistvus:

- Kaaluda lisameetmeid, et tagada juriidiliste asutuste läbipaistvus seoses teatud kindlate soovitustega, mis on seotud komisjoni tasuvusuuringuga läbipaistvusmeetmete suhtes.

- Kaaluda edasisi üleliidulisi meetmeid diskvalifitseerimaks isikuid või ettevõtteid, mis on mõistetud süüdi terrorismiga või organiseeritud kuritegevusega seotud õigusrikkumiste eest.

- Mittetulundus-/heategevussektori puhul peab hindama üleliidulisi läbipaistvusmeetmeid ja süsteeme, tagamaks nende kasulikkuse koos teiste meetmetega terrorismi rahastamise või muu kuritegevuse tuvastamiseks.

Varade külmutamine

- Edendada standardseid tähistamismeetodeid, mida kasutada rühmituste suhtes, mis on vahetanud oma nime pärast tähistamist, katusorganisatsioonide tähistamist ja tähistatud rühmituste liidrite tähistamist.

II LISA

1. ELi tasemel vastu võetud terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud meetmed

Alates 2001. aasta oktoobrist on ELi tasemel võetud arvukalt meetmeid, mille eesmärgiks on terrorismivastane tegevus ning selliste organisatsioonide poolt rahaliste vahendite või varade ostmise, hoidmise ja kasutamise ära hoidmine. Koos varasemate tegevustega on need terrorismi ja selle rahastamise vastases võitluses liidu arsenalis võimsaks meetmeks.

Õiguslikud vahendid

1.1. Nõukogu akt, 16. oktoober 2001, millega Euroopa Liidu lepingu artikli 34 kohaselt kehtestatakse Euroopa Liidu liikmesriikide vahelist vastastikust õigusabi kriminaalasjades käsitleva konventsiooni protokoll (EÜT C 326, 21. november 2001, lk 1)

See akt sätestab liikmesriikide vahelise teabevahetuse eeluurimise all oleva mis tahes isiku pangakontode osas. Seda ei ole veel ratifitseeritud ning liikmesriike julgustatakse seda protsessi kiirendama.

1.2. Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/97/EÜ, 4. detsember 2001, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta (EÜT L 344, 28. detsember 2001, lk 76)

Teine rahapesu alane direktiiv, millega muudetakse 1991. aasta direktiivi, võeti vastu 2001. aasta detsembris. Rahapesu kaasa toova kriminaalse tegevuse määratlus on laienenud hõlmamaks kogu organiseeritud kuritegevust ning suurt hulka raskeid kuritegusid, sealhulgas terrorismiga seotud õigusrikkumisi. Elukutsete seas, millelt nõutakse rahapesu kahtlustest teatamist, on nüüd ka raamatupidajad, juristid, notarid, kinnisvaramaaklerid, kasiinod ning väärtuslike kaupade vahendajad.

1.3. Nõukogu otsus, 6. detsember 2001, millega laiendatakse Europoli volitusi Europoli konventsiooni lisas loetletud raskete rahvusvaheliste kuritegudega tegelemisel (EÜT C 362, 18. detsember 2001, lk 1)

Selle nõukogu otsuse eesmärgiks oli võimaldada Europolil tegeleda selliste Europoli konventsiooni lisas loetletud raskete rahvusvaheliste kuritegudega nagu mõrv, raske kehavigastus, inimröövv, pantvangi võtmine, organiseeritud röövimine ning ebaseaduslik relvakaubandus. Europoli mandaat hõlmab nüüd ka toetust raske rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse, seal hulgas terrorismi vastasele korrakaitsele.

1.4. Nõukogu ühine seisukoht, 27. detsember 2001, terrorismivastase võitluse kohta (2001/930/ÜVJP) (EÜT L 344, 28. detsember 2001, lk 90)

Ühine seisukoht sätestab hulga tegevusi, mida kasutada terrorismivastases võitluses. Ühises seisukohas sisalduvad peamised meetmed on terrorismi rahastamine kriminaalseks tunnistamine ELis, terrorismiga seotud isikute või üksuste finantsvarade või varaliste vahendite külmutamine, sellistele isikutele või üksustele rahalise või muu abi osutamise keelustamine, terroriaktidega seotud isikute mistahes

kujul toetamise keelamise meetmete nõudmine, meetmete võtmine terroriaktide ärahoidmiseks ning selliste aktidega seotud isikutele turvapaiga andmisest keeldumine.

1.5. Nõukogu ühine seisukoht, 27. detsember 2001, terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta (2001/931/ÜVJP) (EÜT L 344, 28. detsember 2001, lk 93)

Ühine seisukoht kehtestab esmaloetelu isikutest, rühmitustest ja üksustest, kes on seotud terroriaktidega[20]. See sätestab kriteeriumid, mida kasutada otsustamaks, keda tuleb loetelu kaasamisel terroristiks pidada ning tegevused, mis moodustavad terroriakti. Loetelus olevad nimed vaadatakse üle vähemalt kord kuue kuu tagant. Vastavalt ühisele seisukohale nõutakse Euroopa Ühenduselt loetelus toodud isikute, rühmituste ja üksuste rahaliste vahendite ning muude finantsvarade külmutamise ning neile finantsteenuste osutamise keelustamise nõudmist. Liikmesriikidelt nõutakse üksteisele abi võimaldamist terroriaktide ärahoidmisel ja nende vastu võitlemisel.

1.6. Nõukogu määrus (EÜ) nr 2580/2001, 27. detsember 2001, teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks (EÜT L 344, 28. detsember 2001, lk 70)

Määrus sätestab teatavate terrorismiga seotud isikute, rühmituste ja üksuste rahaliste vahendite, finantsvarade ja varaliste vahendite külmutamise, sellistele isikutele, rühmitustele, üksustele rahaliste vahendite, finantsvarade ja varaliste vahendite kättesaadavaks tegemise keelustamise ning neile finantsteenuste osutamise keelustamise. See volitab nõukogu looma ja pidama loetelu terrorismiga seotud isikutest, rühmitustest ja üksustest[21]. Sätted on toodud ka volituse andmise kohta külmutatud rahaliste vahendite kasutamiseks, vastavalt määrusele, põhivajaduste rahuldamiseks ning teatavateks muudeks makseteks (nt maksud, kommunaalmaksed jne.) vastavalt määrusele.

1.7. Nõukogu otsus, 27. detsembri 2001, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks artikli 2 lõikes 3 sätestatud loetelu (2001/927/EÜ) (EÜT L 344, 28. detsember 2001, lk 83)

See otsus sisaldab loetelu isikutest, rühmitustest ja üksustest, kelle vastu nõukogu määruse (EÜ) nr 2580/2001 kohaselt teatavaid eripiiranguid kohaldatakse. Ajakohastatud loetelu isikutest, rühmitustest ja üksustest, kelle osas määruse poolt kehtestatud meetmed rakenduvad, on avaldatud seitsmel korral, viimane publikatsioon oli nõukogu otsus 2004/306/EÜ.

1.8. Nõukoguotsus, 28. veebruari 2002, millega moodustatakse Eurojust, et tugevdada võitlust raskete kuritegude vastu (2002/187/JSK) (EÜT L 63, 6. märts 2002, lk 1)

Selle otsusega moodustatakse Eurojust, mis koosneb igast liikmesriigist lähetatud prokuröridest, kohtunikest või politseiametnikest. Eurojusti eesmärkideks on stimuleerida ja edendada koordinatsiooni liikmesriikide pädevate asutuste, juurdlus-

---

[20] Loetelu viimane versioon toodud ühises seisukohas 2004/500/ÜVJP.

[21] Loetelu viimane versioon toodud nõukogu otsuses 2004/306/EÜ.

ja uurimisorganite ning prokuratuuride vahel, edendamaks koostööd liikmesriikide pädevate asutuste vahel ning toetamaks liikmesriikide pädevaid asutusi juurdluste ning vastutuselevõtmise tõhusamaks muutmisel.

1.9. Nõukogu ühine seisukoht, 27. mai 2002, mis käsitleb Osama bin Ladeni, organisatsiooni Al-Qaida, Talibani ja teiste nendega seotud isikute, rühmituste, ettevõtete ja üksuste vastu suunatud piiranguid ja millega tunnistatakse kehtetuks ühised seisukohad 96/746/ÜVJP, 1999/727/ÜVJP, 2001/154/ÜVJP ja 2001/771/ÜVJP (2002/402/ ÜVJP) (EÜT L 139, 29. mai 2002, lk 4)

See keelustab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 1267(1999) ja 1333(2000) kohaselt Osama bin Ladeni, organisatsiooni Al-Qaida, Talibani ja teiste nendega seotud isikute, rühmituste, ettevõtete ja üksuste varustamise relvade jms. See sätestab ka nende rahaliste vahendite ja varaliste vahendite külmutamise ning keelustab neile rahaliste vahendite ja varaliste vahendite kättesaadavaks tegemise. Ühist seisukohta vaadatakse pidevalt üle.

1.10. Nõukogu määrus (EÜ) nr 881/2002, 27. mai 2002, millega rakendatakse Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgustiku ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste suhtes teatavad piirangud ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 467/2001, millega keelustatakse teatavate kaupade ja teenuste eksport Afganistani, laiendatakse Afganistani rühmitusega Taliban seotud lennukeeldu ning rahaliste vahendite ja muude finantsallikate külmutamist (EÜT L 139, 29. mai 2002, lk 9)

Määrusega külmutatakse lisas toodud suure hulga isikute, rühmituste ja üksuste rahalised ja varalised vahendid ning keelustatakse neile rahaliste vahendite ja varaliste vahendite kättesaadavaks tegemine. Komisjon on määrust muutnud 36 korral eesmärgiga ajakohastada loetelu isikutest, rühmitustest ja üksustest, kelle suhtes määruses sätestatud piiranguid kohaldatakse, viimane publikatsioon oli komisjoni määrus (EÜ) nr 1728/2004. Loetelu muutmine on pidev protsess.

1.11. Nõukogu raamotsus, 13. juuni 2002, ühiste uurimisrühmade kohta (2002/465/JSK) (EÜT L 162, 20. juuni 2002, lk 1)

Raamotsuse eesmärgiks on muuta rahvusvahelise kuritegevusega võitlemine nii tõhusaks kui võimalik. Asjakohaseks peeti, et vastu tuleks võtta konkreetne õiguslikult siduv dokument ühiste uurimisrühmade kohta, et seda kohaldada narko-/ inimkaubanduse suhtes, ning et sellised rühmad tuleks eelisjärjekorras luua terroristide sooritatud kuritegude vastu võitlemiseks. Raamotsus sätestab, et kaks või enam liikmesriiki võivad moodustada ühise uurimisrühma konkreetsel eesmärgil ja tähtajaks, et toimetada eeluurimist ühes või mitmes rühma moodustanud liikmesriigis. Liikmesriikidelt nõutakse raamotsuse täitmist 1. jaanuariks 2003.

1.12. Nõukogu raamotsus, 13. juuni 2002, terrorismi vastu võitlemise kohta (2002/475/JSK) (EÜT L 164, 22. juuni 2002, lk 3)

Raamotsusega nõutakse liikmesriikidelt artikli 1 kohase terroriakti ühise mõiste vastuvõtmist. See kohustab liikmesriike tunnistama kuritegelikuks terrorirühmituste või terrorismiga seotud teatavaid tegevusi, nagu näiteks terroristliku rühmituse juhtimine või selle tegevuses osalemine, seal hulgas selle tegevuse rahastamine mis tahes viisil, samuti terroriakti toime panemisele üleskutsumine, kaasa aitamine või sellele kihutamine ja katse seda toime panna. Liikmesriigid pidid raamotsust täitma 1. jaanuariks 2003. 2004. aasta juunis avaldas komisjon aruande, milles analüüsiti riiklikke meetmeid, mis on raamotsuse täitmiseks võetud (KOM(2004) 409, 8.6.2004).

1.13. Nõukogu raamotsus, 13. juuni 2002, Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (2002/584/JSK) (EÜT L 190, 18. juuli 2002, lk 1)

Raamotsus sätestab teises liikmesriigis isiku kriminaalmenetluse või vabaduskaotuse täitmise eesmärgil vahistamise ja üleandmise osas tehtud kohtuotsuse täitmise mistahes liikmesriigis. Raamotsusega reguleeritavad õigusrikkumised hõlmavad ka terrorismi. Peale 1. jaanuari 2004 reguleerib liikmesriikide vahelist väljaandmist raamotsusega vastu võetud eeskiri. Liikmesriikidelt nõuti raamotsuse täitmiseks vajalike meetmete võtmist 31. detsembriks 2003.

1.14. Direktiiv siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta (2003/6, 28. jaanuar 2003) (EÜT L 96, 12. aprill 2003, lk 16–25)

Siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) direktiiv võeti nõukogu ja parlamendi poolt vastu 3. detsembril 2002. Terroristid võivad finantsturgusid kuritarvitada siseringitehinguid rahastades või turuga manipuleerides (kasutades puhast raha räpasel moel) või pestes siseringitehingute ja turuga manipuleerimise abil finantsturgudel "musta" raha. Turu kuritarvitamise direktiiv aitab kaasa võitluse tugevdamisele kriminaalsete tegevuste vastu finantsturgudel.

1.15. Nõukogu otsus, 19. detsembri 2002, politseikoostöö ja õigusalase koostöö erimeetmete rakendamise kohta terrorismivastaseks võitluseks ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP artikli 4 kohaselt (2003/48/JSK) (EÜT L 16, 22. jaanuar 2003, lk 68)

Otsus on seotud terroriaktide kriminaaljuurdlusi ja menetlusi puudutava ja sellest tuleneva informatsiooni kogumise ja sellele juurdepääsuga seoses terroriaktidega, millega on seotud ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP lisas toodud loetelus olevad mistahes isikud, rühmitused või üksused, eesmärgiga edastada see Europolile ja Eurojustile. Kõnealune informatsioon puudutab isiku, rühmituse või üksuse isikusamasust, uurimis- või vastutuselevõtmise aluseid tegevusi ning seotud juhtumeid. Juhtudel, millega on seotud loetelus toodud isikud, rühmitused või üksused nõuab otsus ka ühiste uurimisrühmade kasutamist sobivatel juhtudel, operatiivset tegelemist vastastikuse juriidilise abistamise palvetega ning terroriaktide ja informatsiooni jagamisega seotud otsuste tunnustamist ja jõustamist.

1.16. Rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimine ÜRO JN resolutsiooni 1373 (2001) kohaselt

Resolutsiooni 1373 (2001) kohaselt on liikmesriigid vastu võtnud poliitilise kohustuse, saada vastavalt ühise seisukoha 2001/930/ ÜVJP artikli 14 meetmetele ÜRO Terrorismi rahastamise keelustamise konventsiooni (New York, 9. detsember 1999) ja 12 muu terrorismi puudutava konventsiooni liikmeteks.

1.17. Nõukogu raamotsus, 22. juuli 2003, 2003/577/JSK vara või tõendite arestimise otsuste täitmine Euroopa Liidus. (EÜT L 196, 2. august 2003, lk 45)

See raamotsus kehtestab vara või tõendite arestimise otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte. See kehtestab eeskirjad, mille kohaselt peavad liikmesriigid tunnustama ja täitma teise liikmesriigi poolt välja antud selliseid otsuseid. See on kohaldatav arestimisotsustele, mille eesmärgiks on tõendite kaitsmine või vara hilisem konfiskeerimine. Sellel eesmärgil on terrorism kaasatud õigusrikkumiste hulka, mille osas ei ole vaja mõlemapoolselt süüteoks tunnistamise tõendamist.

III LISA

1. ELI TASEMEL VASTU VÕETAVAD TERRORISMI RAHASTAMISEGA SEOTUD MEETMED

1.1. Raamotsuse eelnõu kuritegevusega seotud tulude, vahendite ja vara konfiskeerimise kohta

Raamotsuse eelnõu eesmärgiks on harmoneerida teatavad konfiskeerimisega seotud sätted liikmesriikides, eriti need, mis on seotud „laiendatud konfiskeerimisega". Selle kontseptsiooni kohaselt on kohtul teatud juhtudel võim anda korraldus süüdimõistetud isiku varade konfiskeerimiseks, kui kohus on muu hulgas täielikult veendunud, et selle isiku varad tulenevad muudest kriminaalsetest tegevustest. Raamotsuse osas saavutati poliitiline kokkulepe 2002. aasta detsembris, kuid liikmesriigid viivad selle osas veel läbi põhjaliku kontrolli.

1.2. Eelnõu raamotsuse kohta, mis käsitleb konfiskeerimisotsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamist

Selle raamotsuse eelnõu eesmärgiks on aidata kaasa liikmesriikidevahelisele koostööle vara konfiskeerimise otsuste tunnustamise ja täitmise osas. See kohustab liikmesriike tunnustama ja oma territooriumil täide viima teises liikmesriigis asuva kriminaalkohtu poolt välja antud konfiskeerimisotsuseid. Raamotsuse eelnõu osas saavutati poliitiline kokkulepe 2004. aasta juunis, kuid see läbib veel põhjaliku kontrolli.

1.3. Laiaulatuslike sularahatehingute kontroll – ettepanek tollikoostöö abil rahapesu ennetamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu kohta

25. juunil 2002 võttis komisjon vastu aruande koos ettepanekuga kehtestada kontroll ühendusse sisenevate või sealt lahkuvate isikute poolt tehtavate suurte sularahatehingute osas. Väljapakutud määrus oleks täienduseks ühenduse rahapesualastele direktiividele ning kohustaks ühenduse tolliterritooriumile sisenevaid või sealt lahkuvaid isikuid, kes kannavad sularaha või samaväärseid vahendeid väärtuses 15 000 eurot või enam, tegema vastava deklaratsiooni.

1.4. Ettepanek kolmanda rahapesualase direktiivi kohta

Ettepanek kolmanda rahapesualase direktiivi kohta võeti komisjoni poolt vastu 30. juunil 2004. Ettepaneku eesmärgiks on tagada ühtne kogu ELi hõlmav lähenemine juunis 2003 läbi vaadatud FATF 40 soovitustele. Sellega tehakse ettepanek laiendada direktiivi reguleerimisala trustidele ning ettevõtete teenuste pakkujatele, kehtestab üksikasjalikumad nõuded kliendi vajaliku tähelepanu ja tegelike tulusaajate kindlakstegemisele ning laiendab rahapesuvastast preventiivset mehhanismi ülekannetele, mille puhul kahtlustatakse seost terrorismi rahastamisega.

1.5. Ettepanek terroriakte puudutavat teabevahetust ja koostööd käsitleva nõukogu otsuse kohta

Euroopa Komisjon võttis vastu teatise terrorismivastase võitluse, sealhulgas terrorismi rahastamise kohta 29. märtsil 2004.[22] Teatise lisa sisaldab ettepanekut nõukogu otsuse kohta, millega võimaldatakse asjaomaste teenistuste juurdepääs kõige täielikumale ja ajakohasemale informatsioonile. Komisjoni ettepanek laiendab teabevahetuse ulatust kõikidele terroriaktidele 13. juuni 2002. aasta terrorismivastast võitlust käsitleva raamotsuse tähenduses. Teabevahetuse kohustus on rakendatav kõikidele terroriaktidele või liikmesriigile teadaoleva terrorirühmitustega seotud õigusrikkumistele, sealhulgas terrorirühmituse tegevuses osalemisele mis tahes rahastamise teel. Teabevahetus on kohaldatav kõikides menetluste etappides. Europolile ja Eurojustile tuleb saata informatsiooni terroriaktide kohta kõigis menetlusetappides, sealhulgas süüdimõistmisel.

1.6. Ettepanek määruse kohta, mis käsitleb rahaliste vahendite ülekannetega kaasnevat maksja informatsiooni

Euroopa Komisjonilt oodatakse ettepaneku määruse kohta, mis käsitleb rahaliste vahendite ülekannetega kaasnevat maksja informatsiooni, vastu võtmist 2004. aasta oktoobris või novembris. Määruse eesmärgiks on võtta VII erisoovitus üle ühenduse õigusesse. Sellega kehtestatakse eeskirjad rahaliste vahendite ülekannetega kaasneva maksja informatsiooni kohta eesmärgiga tagada põhiinformatsiooni kohene kättesaadavus terrorismi vastu võitlemise eest vastutavatele ametkondadele nende ülesannete täitmisele kaasaaitamiseks. Nende eeskirjade tulemuseks on rida kohustusi, mis on kohaldatavad kõigile makseahelas osalevatele makseteenuste pakkujatele. Maksja makseteenuse pakkuja peab tagama, et rahaliste vahendite ülekanded sisaldaksid täielikku, täpset ja sisukat informatsiooni maksja kohta. Mis tahes vahemakse teenuse pakkuja peab tagama, et kogu ülekandega kaasnevat informatsioon maksja kohta hoitakse koos ülekandega või et selle kohta peetakse arvestust. Maksesaaja makseteenuse pakkujal peavad ülekannete, millel puudub täielik informatsioon maksja kohta, kindlakstegemiseks ning kahtlastest ülekannetest terrorismi vastu võitlevatele ametkondadele teatamiseks olema kasutusel tõhusad riskipõhised protseduurid.

1.7. Direktiivi eelnõu siseturul tehtavate maksete uue õigusliku raamistiku kohta

Komisjon töötab ülalmainitud ettepaneku eelnõuga, mis tagab rahapesuvastase töökonna VI erisoovituse harmoneerimise ühenduse õigusega ning seeläbi ühesugused tingimused kõikidele teenusepakkujatele. Raha maksjate osas plaanitav regulatiivkord mitte ainult ei kehtesta ülekande tegija registreerimise makseteenuse pakkuja eriloa kehtestamise abil, vaid võtab ka spetsiaalselt loodud järelevalve nõuete kehtestamisega arvesse nende teenusepakkujate eririski profiili.

---

[22] KOM(2004) 221.